

**עין משפט**
**גד מצוה**

## לב:

## אמר להם הממונה

## פרק חמישי תמיד

וכבר אמרנו זה בהלכות ירושלמי שחזרנו. אח"כ אמר שהעם מצרכין שלם ברכות שהם אמת וליצי ור"ה ומודים ושם שלום לפי שכולן מפלה על ישראל ועליהם אמרו וזכרו את העם. וכל זה היה בלשכת הגזית אבל ברכת כהנים הידועה והוא יצרכך ה' הרי הוא נאמר

על מעלות האולם אחר גמר עבודת התמיד כמו שיבאר בפרק שאחר זה (ג:). וכבר בארנו בסוף סוכה (ו:): שכל יום שבת היה נכנס המשמר לעבודה ויואל משמר שעצר וכבר בארנו בגמ' ברכות (דף יג.) ההלכה הזאת פארכמה ואמרו משמר היואל אומר למשמר הנכנס מי ששכן שמו בצית הזה הוא ישכין ציינס אהבה ואחווה ושלום ורעיות: [נ:ו] (ה) כבר בארנו בשני מיומנא (דף כו.) שהקטרת לא היו מפילים עליה גורל אלא אחוס שלא הקטירו אותה ערל קודם לכן לפי שכל המקטיר אותה היה מלליל בעניינו ומולא פרנסתו צרוחה ולפיכך אמר חדשים לקטרת יפיסו ושם יתבאר שפיס הקטרת הוא הפייס השלישי. אחר כך אמר חדשים גס ישנים צואו והפיסו מי מעלה אברים והוא הפייס הרצעי ואין הלכה כרבי אליעזר בן יעקב: [ג] כבר בארתי הלכה זו בגמ' (ט) (פוריים) ושם נתבאר שכל ההננים האלו לובשים בגדי קדש במקדש ועומדים בלשכת הגזית כאליו הם קאת עגולה והממונה רומז אל האיש שמתחיל ממנו המניין והיה מסיר המזנפת מעל ראשו ואחר כך משנינה עליו ומטילים גורל ועילו צגורל לעבודה והנשאר'ים שלא זכו הם שמפשיטים אותם השמשין למקדש ואין מניחין עליהם אלא המכנסים ואח"כ לובשים בגדי מל שזהם ואח"כ מפשיטים המכנסים ומניחין כל בגדי כהונה בחלונות כמו שבארנו בסוכה (דף ט:). ומה שאמר **וכסוצ עליהם פשמישי הכלים**. לפי שהחלונות שזיי צהם מכנסים כסוצ עליהם מכנסים ואשר צהם המזנפת כסוצ עליהן מזנפת וכן כמותם ואכנסו. וסדר לציטת הבגדים הוא שילבש תחלה המכנסים אמרו (וימא דף כג: כה.) מניין שלא יחא דבר קודם המכנסים תלמוד לומר ומכנסי בד ללבש על צשרו' ואח"כ לבש המכונת סמוגר באצנט ומשים המזנפת על הראש. ורמזו לך שמדע שהרמת הדשן תהיה באלו ארצנה הכלים אף על פי שלא אמר הכסוצ אלא שני כלים שנאמר'ל ולבש הכסוצ מרו דז ומכנסי בד אצל אמרו ז"ל (ש יב: כג:.) ולבש לרצות מזנפת ואצנט להרמה ומה שנאמר (ויקרא ו) ופשע אתם צגדיו ולבש צגדים אחרים אינו רוצה לומר שיהיו צגדי חול אלא פחומים מהם צחציצותם ושינים צגדי קדש אמרו מקיש צגדים שפשט לצגדים שלבש מה להלן צגדי קדש אף כאלן צגדי קדש אם כן מה תלמוד לומר אחרים אחרים פחומים מהם. למה היו הצגדים שלובש צשעת הרמת הדשן פחומים מהצגדים שלבש צשעה שהיו מתעסקין בקרבן לא מחמת שמירת הצגדים שלא יצלו לפי שכבר הדועמין שהעיקר צמקדש אין עניות צמקוס עשירות אלא הטעם צזה הוא מה שזכור ואמרו (וימא כג:.) צגד צשכל צו קדרה לרצו לא ימוזג צו כוס לרצו. וכבר ילאנו מכונות ההלכה אצל היה כוונת המסכתא:

ואין לחוש שמה תכריך נימא על בשור שנימא לא שכיו בדבר קשה כ"א בדבר רך ובגדי כהונה ונמטא דנרש שיכא למיחש דרך הצעה שרי בדבר שהוא קשה (מ"מ בין) דמפטיק ביני מירי דכיון דליכא דמיחש לשמא תכריך נימא וגם אין נוצר בשן שהיה בשור יתחמם ממנו אבל היכי דבשורו נוצע ומתחמם ממנו אפי' דרך הצעה אסור ודוקא דרך הצעה דרבר שאין בו חימום אבל דרך העלאה אפי' דבר שאין בו חימום אסור רק שהוא מלבוש שני דקר ביה לא יעלה עליו וכדמוכח בשמעתא קמייתא ביבמות דאי לא כתיב לא ללבש אלא לא יעלה ה"א דכל העלאה הוא דקאמר רחמנא אפילו מוכרי כסות משי' נראה לי כל דבר שאדם צריך לאותו בגד והוא לבוש בו אפי"ם שאין בו חימום אסור כמו שכתבתינן למעלה בבי שמא תכרוך ונמא על בשור וכיון שהוא דבר לבוש בו אפי"ם שאין לברש בו (ה) רק שבשור נוצע בו ומתחמם אבל דבר שאין בו חימום מותר כיון דאין בשור נוצע בו ואין בו שום חימום וכן שנינו בפי' בתרא דכלאים הכרים והכסחות אין בהם משום כלאים ובלבד שלא יחאו בשור נוצע בהן ומקוי לה בירושלמי בריקן ובתנן ע"ג אצטבא אבל במילא נתן ע"ג אצטבא וריקן נתן על המטה אסורה ופירושיה נראה שהי שכן הוא הדיני טעמא כשהוא ריקן ונתן ע"ג אצטבא מותר משום שכן מנהג שבעולם שאין פורסים בגד על האצטבא אלא משום חי' לכבוד בעלמא והוא ליה כמו מוכרי כסות ואורחא דמילתא קמ"ל שכשהוא ריקן אז כל אדם היושב עליו אינו מכזיב להחמסם בו ואין פורסין ע"ג אצטבא כ"א לכבוד בעלמא ולא להנאת גוף האדם היושב עליו. אבל כשהוא מלא אז משים אותו בעבור הנאתו ולפיכך אסור לישב עליו דאיכא למיחש

(א) צע"י לתא, (ב) צרטת קד. כרימות כח: מיר סי: יצימות קכב: ונכבל המקומות שם אחת אי"ר לעלור אי"ר מנינא גם צע"י דהכא חיתא כן, (ג) נבצרטת שם מנואר יותר אל מקרי צניך אלא טוניך וכן צ"ל הכא, (ד) צרטת יא: (ס) יומא כו, (ז) יומא כד, (ז) צע"י: מליחמס בלא דוח המעין והסיו הדגים, (ח) נצרכות יב, (י) (דף כה.), (י) ויקרא ו, (י) צ"ל ואח"כ מוגר באצנט ומקור'המזנפת, (ז) [שם], (ח) נראה דצ"ל שהסתחון הוא מולא מכלל מנע ונחשב כמו לבוש משום דלח, (ט) צ"ל אין מומה על אותו חצי טולת שסתחיו דין מנע וכו', (ס) נראה דצ"ל רק אם אין בשור נוצע צו אל שטנין דבר שיש בו חימום אצלנכדכו, (ט) (נ"ל שצ"ל שפא מויעתן של חיית וליהין שפיך על פלח רשעים כדכתיב (ויחזק כה) ככל פלח רשעים שחול ועי' מגינה ג:).

### תורה אור השלם

- ↑ וַתֵּשֶׁבֶת לִיץ אֲדִירָקִיץ וַיֵּצֵא בֹה: תחלים קוח כ
- ↑ שאלו ואבדו לא תשבוענה ועיני אדָרְסוּ לא תשבוענה: משלי כ ב
- ↑ קומי רני בלילָה לראש אשמורות שפכִי במוֹס לִבְךָ נבֹח פני אדְרִי: שאי אליו בִּפְּךָ דֵּב נֶפֶשׁ עוֹלָלָךְ וְקַטְסוּפִים בְּרַעְבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל אִיכָה ב י
- ↑ וכִּלְ בְּנִיךְ לַמּוֹדִי יְיָ רֹבֵב בְּשֵׁם שְׁמִי: ישעיהו נד יג

### רבינו גרשום

ואליפית צעה מן נשיא. דאמרו ליה א יאר צנח לך את תחבכד בכך: דלוינ. דגים מלוחין: בהדי דמחזורי להו. במיא נפל בהו רוחא וחי: שרא פאפיה. רחץ פניו כהן: אידילי כוליה. שעלה לראות מאיהו מקום הנהר יוצא עד דמטא ארץ פיתחא נתן עון: שקל קלי עפרא כסיה לאתור תקלא. כלומר לאתור שארים מת ואינו מלא כלום אינו חומד ומיד הוא כשאר עפר ונשקל: גינתם מן הרקיע. מנחר דינורו מנח הגה סרתה ה' חמה על ראש רשעים יחול: ויש אומרים אחורי היר חשך. בדכתיב כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאומים ועליו יורה ה' ויכבדו עליוך ריאה: סליק סבבת תמיד

### הגהות הב"ח

(א) מופשי' ד"ה אמר להם וכו' וטולט וישעות סמ"ד ואח"כ מחדשים אומרים כבר בארנו: (ג) ד"ה כבר וכו' צגמרל יומא ושם נתבאר:

### פי' הראב"ד

בשרו ואז יהיה נאסר אפי' התחתון שתחתון הוא ט מוצא משום דאז חשבי' ליה כארס שהוא סוכב עטוף בטלית דכיון שהוא עטוף אין לו כלל לאותו חצי טלית שתחתיו מונח דין מצע אלא בין [גמ] שהוא תחתיו ובין מה שהוא מעלה וכלו חשיב כמו בלבוש בתוכו ואין לו דין מצע והרי אינו דבר שאינו מתכוין שהרי לאותו התחתון מיהא מכיון הוא והרי הוא חשוב כאילו הוא עליו כיון עליו הכל הוא חשיב כמו בלבוש צרכה עליו כ"א נימא וזה הלשון נראה עיקר. קשיא [גלי] דכיון דכתוב משור שהוא (משור) חוטן כפול ר' קשה הוא ואין בו חימום ומותר: נמטא דגמדי פירש בערוך לבר כורץ וקטניו והוא קשה וי"מ דמחמת שהוא קשה ואין בהם חימום לא בהם כלאים והא ליתא דבשמעתא קמייתא עירכין דהכינוי לא אישטרי להו כלאים אלא לעבודה ובלא עבוד' לא אישטרי להו אלמא דיש בהו משום כלאים לפיכך מורי היה אפריס צ"ה היה מפרש דקשים הם

**אמר להו מי אכלי אינשי נהמא דדהבא**. כלומר וכי מנהג כצאן לאכול לחם של זה: **אמרו ליה**. אין מנהג כצאן לאכול לחם של זה: **צבל כך שמנו** זה צ' לפניך לאכול שהרי זה פלא לנו שצאת לנאן צשציל אצלתך וכי לא היה לך לחם לאכול צמקומך שנתרחת ממלכתך וצאת עד כאן ושאלת לחם לאכול לךך ננמנו לך זהב וכסף שסצורים היינו ה' שצאת צגלל זהב וכסף לנאן: **דנפיק ואסי**. כשהיה יואל מן העיר: **כסב אצבא דמחואו**. כסב על שער העיר: אלא **אלכסנדרוס הוויי שטיא**. הייתי שוטה מצלי לצ להצין: **עד דאסיסי**. לכרך נשיא ולמדוני חכמה: **יסיצ אסהוא מעיינא קאציל נהמא**. כדרך בני אדם שיוצאים על המעיין ואוכלין שם לחם וכסוצ'ים לשמות שומים: **הוו צדהיי גילנדי**. היה עמו דגים מלוחים: **צדהי דמחוריי נפל צסו רסיא**. צדור שהיו רותאים צמים כדי להסיר מליחמם נפל צדגים ריח טוב' ומעיין מגן עדן היה: **אי"ד שקל מהנהו מיא טרא באפיה**. רחץ פניו ולא עשה יותר: **איזא דאמרי**. הלק צמעיין עד דמטא לנן עדן שמסם היה נוצע: **רמא קלא**. ואמר פתחו [לן] צבא: **אמרו ליה [זה] השער לה' דקייס וצבאו צו**: **אמר להו אלא מלגא אלא**. ושמעו אלא מנו לי דבר אחד מגן עדן הואיל ואינסם רוצים לפתוח לי שער: **יהצו ליה גוגלגתא**. מנו לו ראש גוגלולת: **אסייה פקליה לנוורו כספא ודהבא דיניה לא הוה פקילי**. היה נותן כל כסף חוצב שלו צמאזינס מלד וזה והגולגולת מלד זה ואעפ"י היה מכציד יותר הגולגולת ללא היה מולא דבר ששוקל צנגדה: **אמר להם**. אלכסנדר מוקדון לרצנן מאי האי שאיני יכול למצוא משקלו: **אמרו לו גוגלגתא**. של אנוש צשר ודס שלא יצבע לעולם לפיכך משקלה כל כך שכל כסף חוצב היא מושכת אליה: **אי"ז ממאי דהכי הוא**. צמאי אצחין אם

אמת אחס מנצרים: **שקני עפרא**. [קח] מעט עפר וכסיה שלא מוכל הגולגולת לראות ואזו משבע ולא יכלה שוס דבר לימשך אליה וימצאו משקלה: **[נאנארן סקל]** כלומר כאותו דבר ששקל צנגדה: היינו דכסיצ שאלו ואציון. [א] נגדו ועיני אדם לא משצבענה: **כל העוסק סצורה שכינה שרויה עליו שנאמר קומי רוני צליא**. לעסוק בצמורה: **שפי צמים וכן נונח פני ה'**. כלומר שכינה שרויה אצלך:

### הדרן עלך לא היו בופתיין

אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו ו קראו עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר ברכו א את העם שלש ברכות אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים ובשבת מוסיפין ברכה אחת למשמר היוצא: **ב** יאמר להם חדשים לקטרת יבואו והפיסו זכה מי שזוכה אמר להם חדשים עם ישנים בואו ופיסו מי מעלה אברים מן הכבש למזבח **ה** יאמר בן יעקב אומר המעלה אברים לכבש הוא מעלה אותן ע"ג המזבח: **ג** יומסרום לחזונים היו מפשיטין אותם את בגדיהם ולא היו מניחין עליהם אלא מכנסים בלבד יוחלונות היו שם וכתוב עליהם תשמישי הכלים: **ד** ימי שזכה בקטרת ה' נוטל את הכף והכף דומה לתרקב גורל של זהב מחוקת שלשה קבין והבוך היה בתוכו מלא

**הדרן עלך לא היו בופתיין**
[מכאן ואילך הוא פירוש הרמב"ם ז"ל]
**אמר להם הממונה**. כבר נתבאר בגמ' ברכות א' דף יא: שהצרכה האת שהיו מצרכין תחלה היא אצבת עולם ואחר שמשמ זורח והאור מתאצבת מצרכין יוצר אור לפי שסדר ברכות אין מעכב כמו שנתבאר שם. ומה שאמרו קראו עשרת הדברות בכל יום לפי שהם עיקר הדת וראשיהו וכבר אמרו) בגזולים צקסו לומר כן אלא שכבר צטולס מפני תרעומת המינין ולא באר הצבלי מה היא תרעומת המינין אלא שנתבאר בתחלת ברכות צירושלמי ופ"א ה"ה ואמרו צדין היה שקורין עשרת הדברות בכל יום ויום אלא מפני מה אין קורין אותם מפני המינין שלא יהיו אומרים אלו לצדם ניתנו למשה מסנין

קראו עשרת הדברות בכל יום לפי שהם עיקר הדת וראשיהו וכבר אמרו) בגזולים צקסו לומר כן אלא שכבר צטולס מפני תרעומת המינין ולא באר הצבלי מה היא תרעומת המינין אלא שנתבאר בתחלת ברכות צירושלמי ופ"א ה"ה ואמרו צדין היה שקורין עשרת הדברות בכל יום ויום אלא מפני מה אין קורין אותם מפני המינין שלא יהיו אומרים אלו לצדם ניתנו למשה מסנין שיש עליהם. ויש ספרים דנצרי ורציו את טעם ג' ברכות וצ"י ליה דלא היו נושאין כסיון לצדך את העם דספרשיס ואין לפרש את העם כלומר עם העם שהיו העם מצרכין עמיהם דזה אמרין הקורא את שמע עם אנשי שמנר לא ילא ומה היו אומרים אמת ויצר מאחר שלא קראו את שמע וגם למה התפללו לזה וברכת הטיוס קודם שיתפללו י"ח ברכות: **ב**וסיפין ברכה אחת למשמר היולא. שמנר היולא מוסף אותה הברכה ועליו מוטלת והוא משמר שעבד שבעוט שעבירה וסם עושין עבודת הנקיר ואח"כ עובדין שמנר הנכנס ומשמר היולא מצרכין אותו ואומרים מי ששקן [את שמן] צצות זה [הוא] ישכין [צנינים] אהבה ואחווה ורעיות: חדשים לקטרת. כי עבודת הקטרת היסה מעשרת כדכתיב [נדרים ג] ישמרו קטרה צאקן וגו' וצדך ה' חילי לך היו מחזיקין כל פעם אחר חדשים כדי שישמרו כולס: כי מעלה אברים מן הכנס כו'. כסן אחר היה מעלה את כולן: הוא מעלה אומן. כל כסן וסני צאצרים שזכו כסן: סבורים לחוסים. שמשים ממונים להנציח את ההיטוס: שפשיצין אותן אל צגדיהן. כמס' יומא דף כד: [נ] פליגי אמוראי צלחא צגרים כי מסיחין ר"י אמר צגדי מול היו מסיחין ואותן שזכו בעבודה היו שפשיטין מכנסין מול ולובשין מכנסין קדש כי סם קודמין לכל הגצנים כדכתיב [ויקרא טז] וממנו צד יצו על צצור ואח"כ החומים מפשיטין צגדי מול מעליהם ולא היו מניחין עליהם אלא מכנסין קדש שלבש ואח"כ מניחין אותן צגדי קדש. ויש טעם אחר צגדי קדש סם מסיחין ואותן שלא זכו לעבוד מפשיטין מעליהם צגדי קדש שלבש להסיס כסן ומניחין עליהם מכנסין קדש כדי שלא יעמדו ערומים ומלבישין אותן צגדי מול ואח"כ מפשיטין מכנסין קדש ולובשין מכנסין מול: ודליותה היו שם. צלשכת הגזית צחומה: שפשיטין הכלים. זה לצננא וזה למנות וכן כולס: והבדך. הוא קוף קטן:

א א מיי פ"ו מהלכות ממדין ומוספין לה' ד:
ב ב ג מיי פ"ד מהל' ממדין ומוספין ה' ז ח:
ג ד מיי שם פ"ד הל' ב:
ד ה מיי פ"ח מהל' בלי הנקדש ה' ח:
ה ו מיי פ"ג מהלכות ממדין ומוספין הלכה ד:

## שיטה מקובצת

[א] ריחא. קי"ח דוחא: [ב] ליה חד גוגלגתא דיעינא תקליס חיות דחא אסיס נמחק: [ג] דמלא היא דלא: [ד] הוא אמרו ליה שקל: [ה] צניך אל מקרי צניך אלא טוניך שלום יבד לאוהבי מורקן: [ו] וקלא שרת הדברים ושמע והיה: [ז] צרכו שלא על מצבות את טעם נרשס קן למעלה לטורות כי לפ"ד רמז למחקין: [ח] היינו צגלל וסב וכסף צחל לנאן חיתב שפאל נמחק: [ט] ואצדון ועיני על חיתב נצדו נרשס קן למעלה לטורות כי לפ"ד רמז למחקין: [י] צרטת ספ"ח שצברסה:

### פי' הרא"ש

יגירמא מלוחים. דגים מלוחים: בהדי דמחזורי להו. כסריסלו לה' צנית המעיין: נפצי להם [רומח]. ריח חסיס: דאי מעיינא גמיע קא אתי ממקור עץ החיים: כמאס כזה אפיה. רחץ כסה עיני: אידילי כוליה. הלק למעלה על שפת הנהר עד שהגיע לשערי ציע: יהבו ליה גוגלגתא חדא. צגלל עינו של אדם: [וחצ"יה לבוי] כספא כו'. שקול כנגד כל כסף חוצב שנו לו חסו צגלל על שין: נצינא: דיעיא דכסאל דרמא דלא שבע. עין של אדם לא משבע עטור חסו סימן ששוקל כנגד כל כסף וזהו שעבולס כן שיקל לא שבעה עד שכלת מעבר להרי חושך: שקלי קלי עפרא כסרי וולאחר תקל. כסרו מנעט עפר אלו תקלי וססיקון שטניו על אדם לא משבע עד שימות ויסארו כעסר: גינדם למעלה מן הרקיע. מנחר דיערע על חיות כשן משיין על חיות על רשעים וחול: אדאחורי היר חשך דכתיב [ושפיה סן] כי הנה חשך יכסה ארץ וערפל לאומים: קומי רוני צליא. לעסוק צדי' וזה הסיח נוכח פני ה':

הדרן עקף לא היו בופתיין
אמר להם הממונה. הוא ממונה לך לקדש עבודת היום ואמר להם לאחר שצלו ללשכת הגזית שפתחו על ארס נשמתם במקום ד' אמות של מורה: ברבא דחיי: פליגי בפיך דברכות [דף יא:] אלא מיד מיד אלו אור ואחלא מיד אהצב רעה: עשרת הדברות. וצגנולין נמי היו אחרים'ים אותם צכל יוס אלא שצטלו מפני תרעומת המינים דברכות [דף יב:]: שבע. אפי"ם שלא גינע מן ק"ש כדלמדין צמקסת יומא [דף לו:]: הקורא את אנשי שמנר לא ילא ידי חובתו [וסס] היו לריסם להקדים לקרות האומן כדי לטעוק בעבודת התמיד: הרי' גצרכו ג' ברכות אמת ויצר ועבודה וברכת כהנים. כי אלו היה צפלי להפעל י"ח ברכות והיו מתפללים על שאלה קצבין ריח מוחות ולא היו אומרים והסב את העבודה לצדיד ציון וגם לא היו מסיחין ומחזיר שכינתו לציון אלא שחזון לצדך צירלה עבודת דאי שזון צציון: וברברת כהנים: ה' אומרים אלהיו אלא'י אצומתי צצנטי כי ומתפללין על שאלות כסיס שיש להם לעשות אחר הקטרת אצרי תמיד שסיסם הקצריה ע"י לצדך את ישראל כדרך שיתפללו רלה על עבודת התמיד אצל לא היו נושאין כסיס עתה עד אחר הקטרת האברים כדמנן לקמן [דף לג:]: כדכתיב וירד מעשות את תהאולת ואת העולה ואח"כ שאל אצבתי לא ידיו אל העם ויצרכם ואלי' שיהא נושאין כסיס עתה צשעת הברכה ויושאין כסיון פעם שנית אחר הקטרה דזה מן תמקסת מעינא [דף לו:]: כפי' פקוס

ההיטוס נושאין לא כפיהם בשחיתות ובנוסף ובענילה ואי"ס הול"ל: פקוס אלא היו אומרים ברכה עד שמגיעים לפקוסין ומדליגין הפקוסים ואומרים שים עליהם. ויש ספרים דנצרי ורציו את טעם ג' ברכות וצ"י ליה דלא היו נושאין כסיון לצדך את העם דספרשיס ואין לפרש את העם כלומר עם העם שהיו העם מצרכין עמיהם דזה אמרין הקורא את שמע עם אנשי שמנר לא ילא ומה היו אומרים אמת ויצר מאחר שלא קראו את שמע וגם למה התפללו לזה וברכת הטיוס קודם שיתפללו י"ח ברכות: **ב**וסיפין ברכה אחת למשמר היולא. שמנר היולא מוסף אותה הברכה ועליו מוטלת והוא משמר שעבד שבעוט שעבירה וסם עושין עבודת הנקיר ואח"כ עובדין שמנר הנכנס ומשמר היולא מצרכין אותו ואומרים מי ששקן [את שמן] צצות זה [הוא] ישכין [צנינים] אהבה ואחווה ורעיות: חדשים לקטרת. כי עבודת הקטרת היסה מעשרת כדכתיב [נדרים ג] ישמרו קטרה צאקן וגו' וצדך ה' חילי לך היו מחזיקין כל פעם אחר חדשים כדי שישמרו כולס: כי מעלה אברים מן הכנס כו'. כסן אחר היה מעלה את כולן: הוא מעלה אומן. כל כסן וסני צאצרים שזכו כסן: סבורים לחוסים. שמשים ממונים להנציח את ההיטוס: שפשיצין אותן אל צגדיהן. כמס' יומא דף כד: [נ] פליגי אמוראי צלחא צגרים כי מסיחין ר"י אמר צגדי מול היו מסיחין ואותן שזכו בעבודה היו שפשיטין מכנסין מול ולובשין מכנסין קדש כי סם קודמין לכל הגצנים כדכתיב [ויקרא טז] וממנו צד יצו על צצור ואח"כ החומים מפשיטין צגדי מול מעליהם ולא היו מניחין עליהם אלא מכנסין קדש שלבש ואח"כ מניחין אותן צגדי קדש. ויש טעם אחר צגדי קדש סם מסיחין ואותן שלא זכו לעבוד מפשיטין מעליהם צגדי קדש שלבש להסיס כסן ומניחין עליהם מכנסין קדש כדי שלא יעמדו ערומים ומלבישין אותן צגדי מול ואח"כ מפשיטין מכנסין קדש ולובשין מכנסין מול: ודליותה היו שם. צלשכת הגזית צחומה: שפשיטין הכלים. זה לצננא וזה למנות וכן כולס: והבדך. הוא קוף קטן: